

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра екології та технологій захисту навколишнього середовища

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувачка кафедри

Борисовська О.О.

«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Природоохоронний нагляд та контроль»

Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Освітній рівень.....	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	«Екологія»
Спеціалізація	-
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	3,5 кредитів ЄКТС (105 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	7-й семестр (13, 14 чверті)
Мова викладання	українська

Викладач: доц. Матухно Олена Вікторівна

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Робоча програма навчальної дисципліни **«Природоохоронний нагляд та контроль»** для бакалаврів освітньо-професійної програми «Екологія» спеціальності 101 Екологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. екології та технологій захисту навколишнього середовища – Д.: НТУ «ДП», 2022. – 15 с.

Розробник:

Матухно Олена Вікторівна, доцентка, кандидатка технічних наук, доцентка кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки докторантів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 101 Екологія (протокол № 6 від 31.08.2022 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	6
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	13
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Екологія» спеціальності 101 Екологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни С1 «Природоохоронний нагляд та контроль» віднесено такі результати навчання:

ПР20	Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства
ПР26	Уміти визначати порядок застосування законодавчих і нормативних документів у природоохоронному контролі, при оцінюванні екологічного стану об'єктів, ступеню і характеру їх впливу на довкілля, дотримання цими об'єктами вимог законодавства, норм і правил у галузі охорони природи для своєчасного вжиття заходів з усунення виявлених порушень та попередження негативного впливу на довкілля

Мета дисципліни полягає у формуванні системних знань із застосування юридичної відповідальності за екологічні правопорушення, алгоритмів здійснення природоохоронного нагляду та контролю, теоретичних знань та практичних навичок оцінки якості навколишнього середовища, виявлення і запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПР20	ПР20.1-С1	Знати природоохоронне законодавство та нормативно-правову базу України з питань екологічного нагляду та контролю
ПР26	ПР26.1-С1	Знати види, форми і методи природоохоронного нагляду та контролю
	ПР26.2-С1	Знати порядок здійснення державного природоохоронного нагляду та контролю
	ПР26.3-С1	Знати заходи впливу на порушників природоохоронного законодавства
	ПР26.4-С1	Знати форми участі громадських об'єднань у здійсненні громадського природоохоронного нагляду та контролю

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
З6 Правознавство	Розуміти і реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, передбачені Конституцією України, адміністративним, цивільним, трудовим, житловим, сімейним, екологічним законодавством, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
Ф9 Екологічна безпека	Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування
	Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки
	Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	<p>із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду</p> <p>Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище</p>
Ф16 Громадська екологічна діяльність	<p>Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами</p> <p>Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами</p> <p>Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології</p> <p>Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів</p> <p>Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі</p> <p>Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля</p>
Ф17 Оцінка впливу на довкілля	<p>Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень</p> <p>Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення</p> <p>Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень</p> <p>Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище</p> <p>Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів</p> <p>Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі</p> <p>Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів</p> <p>Вміти формувати запити до компетентних органів для забезпечення виконання норм і вимог екологічного законодавства</p> <p>Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля</p> <p>Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів</p>
Ф 23 Екологічне право	<p>Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів</p> <p>Застосовувати норми чинного законодавства України про здійснення права особи на спеціальне природокористування</p>

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		Аудиторні заняття	Самостійна робота	Аудиторні заняття	Самостійна робота
лекційні	52,5	26	26,5	6	46,5
практичні	52,5	26	26,5	4	48,5
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	105	52	53	10	95

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	52,5
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.2-С1	Тема 1. Правові засади природоохоронного нагляду та контролю. Головні проблеми охорони природи і природокористування. Мета і основні принципи державного природоохоронного нагляду та контролю. Поняття екологічного контролю (нагляду). Екологічний аудит. Види перевірок, організація і порядок здійснення державного екологічного контролю. Форми і методи екологічного контролю (нагляду). Правові підстави створення державної екологічної інспекції, її структура, статус, завдання, функціональні обов'язки та права	14,5
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.2-С1	Тема 2. Основні принципи державного екологічного нагляду Концепція реформи системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього середовища. Види державного екологічного нагляду. Об'єкти державного екологічного нагляду. Основні принципи та порядок здійснення державного екологічного нагляду. Повноваження та обов'язки органу державного нагляду (контролю). Правовий статус суб'єкта господарювання при здійсненні державного нагляду (контролю).	14
ПР20.1-С1 ПР26.2-С1 ПР26.3-С1	Тема 3. Заходи впливу на порушників природоохоронного законодавства. Адміністративні заходи впливу на порушників природоохоронного законодавства. Дисциплінарні заходи впливу. Припинення дії дозволів на право спеціального природокористування. Обмеження або припинення будівництва або виробничої діяльності. Матеріальна відповідальність за шкоду, завдану екологічними правопорушеннями. Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення	14
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1	Тема 4. Громадський природоохоронний нагляд та контроль Об'єкти і напрямки громадського екологічного контролю.	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР26.2-С1 ПР26.3-С1 ПР26.4-С1	Суб'єкти суспільного екологічного контролю. Громадський екологічний контроль: права і обов'язки. Участь громадських об'єднань у здійсненні громадського екологічного контролю	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	52,5
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.2-С1 ПР26.3-С1 ПР26.4-С1	Ознайомлення з сайтом державної екологічної інспекції України. Ознайомлення з уніфікованою формою акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів	4
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.2-С1	Оцінка ступеня ризику від провадження господарської діяльності та визначення періодичності проведення планових заходів державного нагляду	4
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.3-С1	Розрахунок розмірів збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення атмосферного повітря	5,5
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.3-С1	Розрахунок стягнень за збитки спричинені порушенням водного законодавства	5,5
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.3-С1	Обчислення розміру шкоди заподіяних лісовому господарству.	4
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.3-С1	Обчислення розміру шкоди, заподіяної зеленим насадженням населених пунктів	4
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.2-С1	Екологічний контроль небезпечних вантажів	4
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.3-С1	Методика визначення розміру шкоди завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану	5,5
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.3-С1	Методика розрахунку неорганізованих викидів забруднюючих речовин або суміші таких речовин в атмосферне повітря внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій та/або під час дії воєнного стану та визначення розмірів завданої шкоди	5,5
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.3-С1	Методика визначення збитків, заподіяних внаслідок забруднення та/або засмічення вод, самовільного користування водними ресурсами (внаслідок бойових дій під час дії воєнного стану)	5,5
ПР20.1-С1 ПР26.1-С1 ПР26.3-С1	Методика визначення збитків, заподіяних навколишньому природному середовищу в межах територіального моря, виключної морської (економічної) зони та внутрішніх морських вод України в Азовському та Чорному морях	5
	РАЗОМ	105

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
діяльності та/або навчання	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень,	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	<ul style="list-style-type: none"> - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументація та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовується комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Пилипович О. Екологічний контроль та екологічне інспектування: навчально-методичний посібник. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2019. – 122 с.
2. Лоева І.Д., Тимошук М.О., Грудєв П.Х. Конспект лекцій з дисципліни «Екологічний контроль». – Одеса: ОДЕКУ, 2018. – 85 с.
3. Проект Закону про державний екологічний контроль №3091 від 19.02.2020 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68186
4. Наказ Мінекоенерго від 26.11.2019 № 450 «Про затвердження Уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів» від 27.12.2019 №1293/34264. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1293-19#Text>
5. Екологічне право України. Особлива частина: навч. посіб. / О. М. Шуміло (кер. авт. кол.), І. В. Бригадир, В. А. Зуєв та ін.. - МВС України, Харків: нац. ун-т внутр. справ. – 2-ге вид., змін. / за заг. ред. О. М. Шуміла. – Харків, 2017. – 384 с.
6. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5.04.2007 р. № 877-V (зі змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. №182 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів Державною екологічною інспекцією». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/182-2019-%D0%BF#Text>
8. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 27.02.2002 р. №88 «Про затвердження Положення про громадських інспекторів з охорони довкілля». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0276-02#Text>
9. Розпорядженням КМУ від 31.05.2017 р. № 616 «Про схвалення Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616-2017-%D1%80#Text>
10. Постанова КМУ від 09.09.2020 р. №802 «Про утворення міжрегіональних територіальних органів та ліквідацію територіальних органів Державної екологічної інспекції». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/802-2020-%D0%BF#Text>
11. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від

- 4 квітня 2022 року № 167. Методика визначення розміру шкоди завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0406-22#Text>
12. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.04.2022 р. № 175. Методика розрахунку неорганізованих викидів забруднюючих речовин або суміші таких речовин в атмосферне повітря внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій та/або під час дії воєнного стану та визначення розмірів завданої шкоди. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-22/print>
13. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 21.07.2022 р. № 252. Методика визначення збитків, заподіяних внаслідок забруднення та/або засмічення вод, самовільного користування водними ресурсами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0900-22#Text>
14. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 19.08.2022 р. № 309. Методика визначення збитків, заподіяних навколишньому природному середовищу в межах територіального моря, виключної морської (економічної) зони та внутрішніх морських вод України в Азовському та Чорному морях. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/RE38589?an=24>
<https://mepr.gov.ua/news/40169.html>

Допоміжні

15. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», від 25.06.1991р. №1264-ХІІ (зі змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
16. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 р. №8073-Х (зі змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
17. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 №2341-ІІІ (зі змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
18. Водний кодекс України № 214/95-ВР від 06.06.95 р. (зі змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
19. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» № 2708-ХІІ від 16.10.92 р. (зі змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12#Text>
20. Закон України «Про рослинний світ», від 09.04.1999 р. № 591-ХІV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-14#Text>
21. Закон України «Про тваринний світ» від 03.03.1993 р. № 3041-ХІІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14#Text>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Природоохоронний нагляд та контроль»
для бакалаврів освітньо-професійної програми «Екологія» за спеціальністю
101 Екологія

Розробник:
Олена Вікторівна Матухно

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19